

Före vidgade möjligheter att erhålla licens bör dock i första hand vidtagas andra åtgärder för att hålla älgstammen inom lämpliga gränser. En allmän jakttid på fem dagar finns för närvarande endast inom fem län trots att denna tid rymmes inom en vecka utan att lördag och söndag behöver tas i anspråk. En avjagning av älgstammen, som omfattar både tjur, ko och kalv, förekommer inte i alla län. Den fredning av kalven, som antagligen är en kvarleva från den tid, då älgen var en sällan sedd företeelse i våra skogar, har envist levt kvar i medvetandet såsom något lämpligt och riktigt. Många skäl talar för att kalvförbundet i dagens läge inte bör upprätthållas. Ur jaktvårdssynpunkt måste det vara lämpligare att minska älgstammen genom en vertikal beskattning i stället för en horisontell beskattning, ur »djurskyddssynpunkt» bör också kalven skjutas och inte endast tjur och ko, om en älgfamilj skall beskattas, ur rättssäkerhetssynpunkt bör inte lagar och bestämmelser införas, som kan göra den laglydigaste medborgare till lagbrytare eftersom svårigheten att skilja en väl utvuxen kalv från en tvåårig kan vara mycket stor.

På grund av ovanstående får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att såsom sin mening ge till känna att i avvaktan på utredning om formerna för en försöksverksamhet med reglerad älgjakt den allmänna jakttiden måtte utsträckas till ett större antal dagar med rätt att under denna tid även skjuta älgkalv, gällande de län där älgstammen inom den närmaste tiden bör decimeras.

Stockholm den 16 februari 1965

Mac P. Hamrin

i Kalmar

Nr 752

Av herrar Jonasson och Börjesson i Glömminge, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 19, angående vissa frågor rörande älgjakt m. m.

(Lika lydande med motion nr 636 i Första kammaren)

I proposition nr 19 till årets riksdag lägger chefen för jordbruksdepartementet fram förslag beträffande vissa frågor angående älgjakt. Bl. a. presenteras riktlinjer som föreslås ligga till grund för försöksvis tillämpade ändringar i älgjaktbestämmelserna. Syftet med de i propositionen framlagda övervägandena är att få en större avskjutning av älgstammen till

stånd, samtidigt som garantier skapas för att en livskraftig älgstam även framgent kommer att ingå i vårt lands fauna. Dessutom föreligger en strävan att göra jakten mera human för villebrådet. Vi har för vår del intet att invända mot dessa krav för älgjaktens bedrivande.

Departementschefen anser att inom län där intresse föreligger försök skall företagas med helt reglerad älgjakt. Formerna för regleringen säges emellertid ytterligare böra övervägas innan försöksverksamheten igångsättes. Vi förutsätter, att riksdagen, när dessa ytterligare överväganden har gjorts, förelägges förslag om utformningen av ifrågavarande försöksverksamhet.

Redan i förevarande sammanhang vill vi emellertid framhålla, att det kan ifrågasättas om inte avsett resultat också skulle kunna ernås inom ramen för nu gällande bestämmelser. Man skulle kunna tänka sig en förlängning av den allmänna jakttiden och en revidering av licensjaktbestämmelserna. Vidare borde det vara möjligt att i större utsträckning ta till vara jaktvårdsområdenas fördelar.

Vi accepterar emellertid att viss försöksverksamhet företages. Dock anser vi det av vikt att understryka att största möjliga hänsyn toges till de enskilda markägarna, där reglering av älgjakten skall genomföras, och att tvångsåtgärder så långt det går undvikas. Inte minst måste man beakta de problem som uppstår för innehavare av små brukningsenheter. Enligt vår mening bör den enskilde markägaren, om han inte vill eller kan ansluta sina marker till älgjaktsområde, få möjlighet att fälla förslagsvis en älg under del av den särskilda jakttiden, omfattande en sammanhängande tid av högst sex dagar. En sådan ordning skulle medverka till att den personliga friheten inte bleve alltför mycket kringskuren. Denna fråga bör därför uppmärksammas vid de ovannämnda övervägandena.

Beträffande ersättning ur älgskadefonden till markägare tänker sig departementschefen vissa ändringar. Sålunda föreslås, att skadeersättning skall utgå till innehavare av brukningsenhet, som omfattar högst 40 ha odlad jord. Skäl kan anföras för att i detta sammanhang helt slopa arealgränsen. Vi är emellertid beredda att acceptera en sådan, men vi anser det därvid angeläget understryka önskvärldheten av att bestämmelserna ges en generös tolkning. Särskilt bör man beakta angelägenheten av att arrendatorer, som inte har jakträtt, kompenseras för skador, även om brukningsenheternas areal skulle vara större än 40 ha odlad jord.

Vi kan inte dela departementschefens uppfattning om att älgskador på skog även i fortsättningen skall vara undantagna från ersättningsbestämmelser. De skador som älg åsamkar skogen, främst unga bestånd, är inte sällan av mycket stor omfattning, och skogsägaren kan få vidkännas förluster som uppgår till betydande belopp. Möjligheterna för skogsägarna att skydda sig mot skador av detta slag är synnerligen små. Om det skall anses vara ett allmänt intresse att älgstammen bevaras måste, enligt vår mening,

staten vara skyldig att se till att jämväl ersättning för skador på skog skall utgå. Vi anser att denna fråga med hänsyn till dess omfattning bör bli föremål för särskild utredning.

Kostnaderna för skadevärdering skall enligt departementschefens förslag bäras av den skadelidande på samma sätt som nu sker. Vi anser denna ordning vara oriktig och föreslår att ersättning för dessa kostnader utgår av medel ur vederbörande älgskadefond eller ur regleringsfonden i fall då skadan anses ersättningsberättigad.

Vad avser ersättning för skador uppkomna genom kollision mellan motorfordon och älg delar vi inte departementschefens uppfattning att den skall utgå ur älgskadefonden. Vi anser att det skall vara trafikförsäkringens uppgift att reglera skador av ifrågavarande slag. För detta kan utom principskäl anföras det motivet, att försäkringsbolagens folk besitter speciell erfarenhet av värdering av skador av detta slag.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs,

I. att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 19 måtte

a) som sin mening uttala, att försöksverksamhet med reglerad älgjakt inte må företagas utan att riksdagen ges tillfälle att yttra sig,

b) besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan om ersättning till markägare för älgskada på skog,

c) besluta att kostnader för värdering av älgskada må täckas genom medel ur älgskadefond,

d) för sin del besluta att ersättning för skador förorsakade av kollision mellan motorfordon och älg må regleras genom trafikförsäkring å motorfordon, samt

e) i övrigt beakta vad i motionen anförts.

II. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till författningsändringar med anledning av I: d.

Stockholm den 16 februari 1965

Bertil Jonasson

Fritz Börjesson

i Glömninge